

Akılcı İlaç Kullanımı

Dr. Süda TEKİN

Koç Üniversitesi Hastanesi

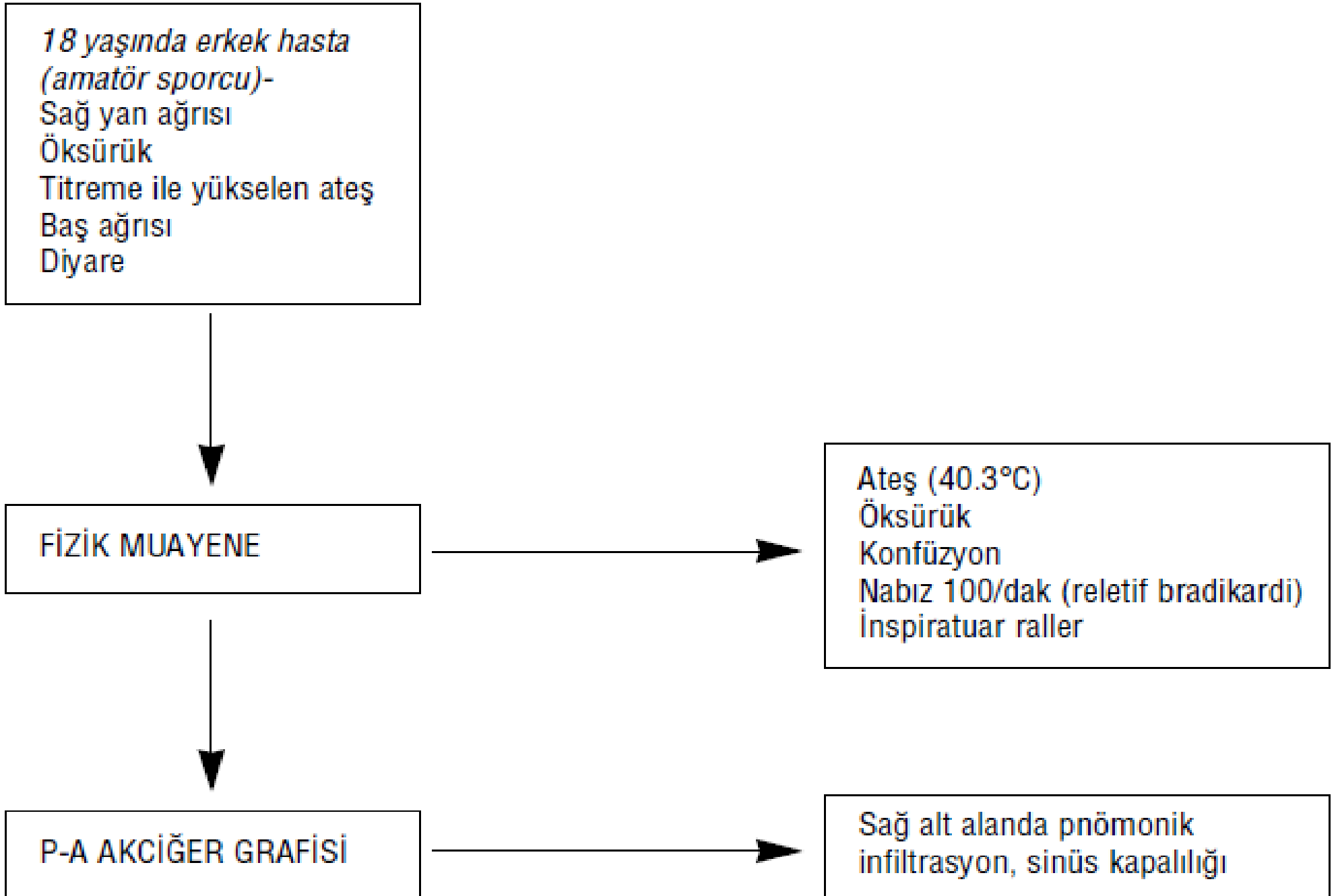
İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Bölümü

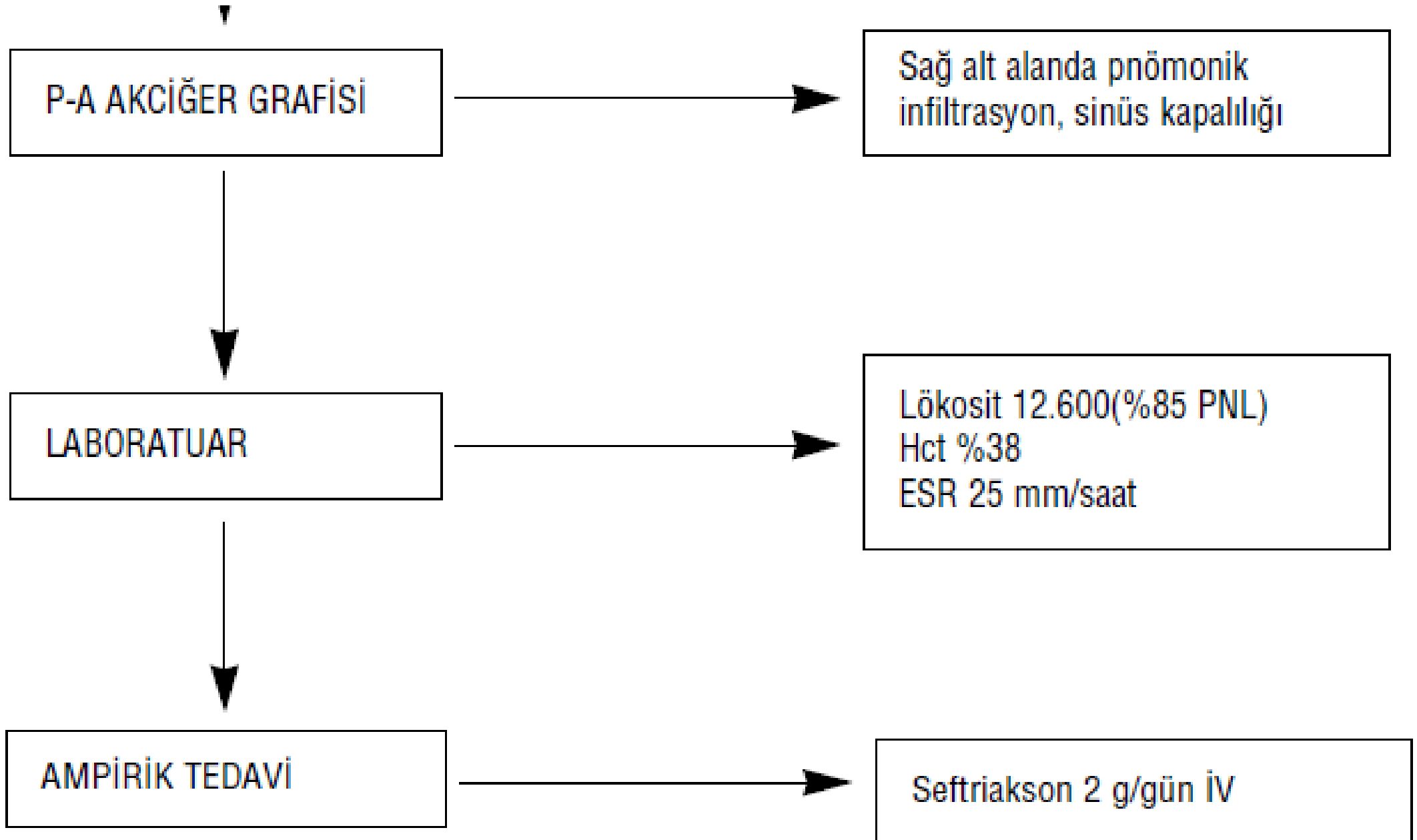
❖ Bergamalı Galen; **Claudius Galenus**

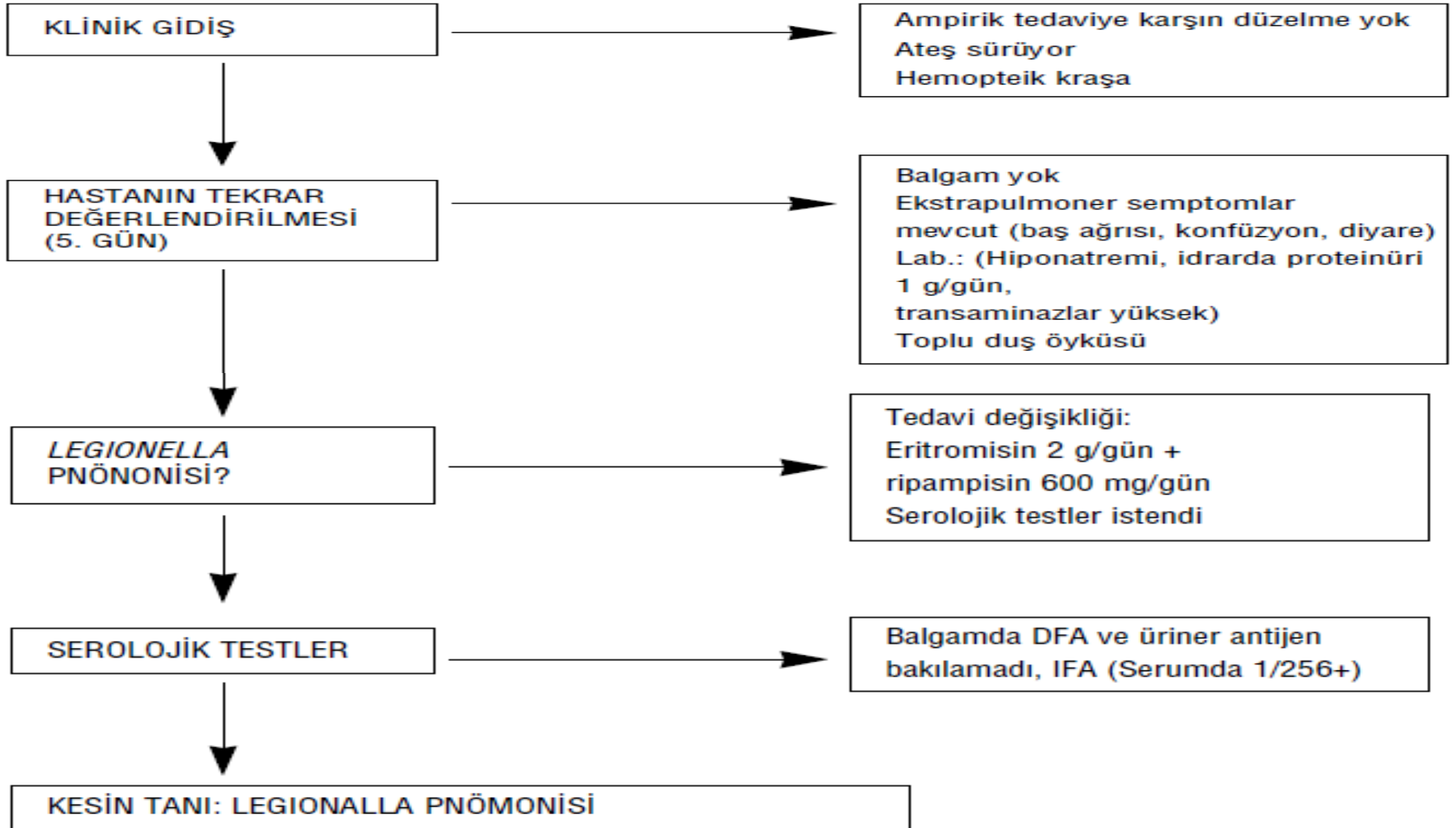
- MS 130- 210, Pergamon (Bergama, İzmir)
- Tıp doktoru, bilim insanı ve filozof

Olgu 1

Olgu 2

Yeni ITP tanılı **25 Y/E** hasta son 4 haftadır günde 60 mg prednizolon almakta

I. Öyküsünden son 1 haftadır;

Ateş

Balgamsız öksürük

Baş ağrısı, halsizlik

II. Fizik muayenede;

*Ateş: 39 °C

**Sağ akc alt alanında raller

Akc grafisi ve toraks BT

Kültür???????

Rutin laboratuvar bulguları

- Htc % 40,
- lökosit 20.000 (%90 PNL)
- Plt 230.000
- ESH 80 mm/s,
- CRP x 40
- AST: 36
- ALT: 38

Ön tanınız?

- ✓ Pnömonokok pnömonisi
- ✓ Lejyoner hastalığı
- ✓ Aspirasyon pnömonisi
- ✓ TB pnömonisi
- ✓ *C. neoformans* pnömonisi
- ✓ *Nocardia* pnömonisi

Hangi antibiyotik(ler)i başlardınız ?

1. Seftriakson + klaritromisin
2. Levofloksasin
3. PIP/TZ
4. Anti-TB tedavi
5. Amoksisilin-klavulonik asit + klaritromisin
6. TMP/SMZ + amikasin + seftriakson

Olgu 3

21 yaş, Kadın

Ateş

Halsizlik

Nefes darlığı

Bilinç açık

Ateş: 38.2, SS: 25/dk, TA: Normal

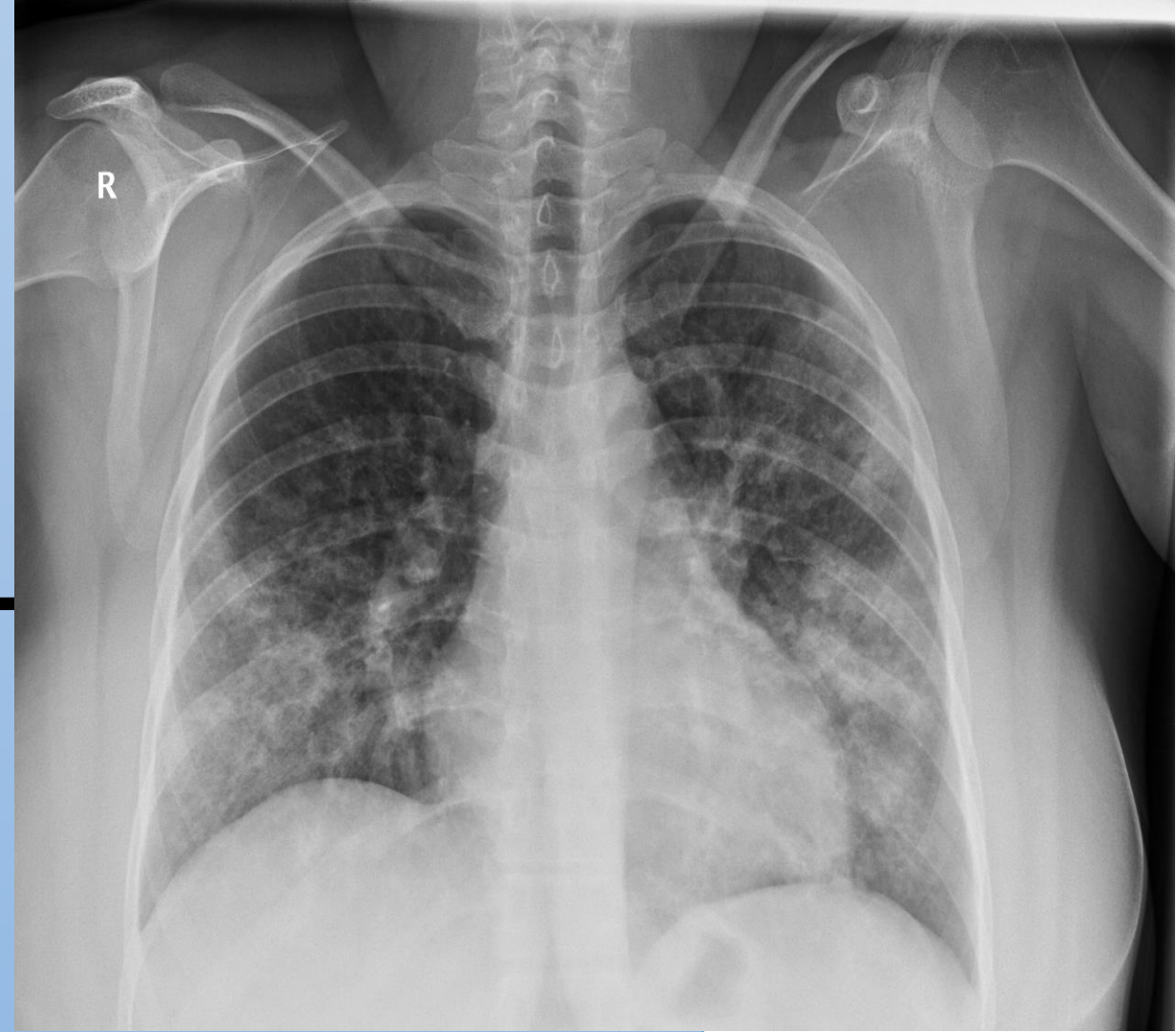
Akciğerde bilateral bazallerde
solunum sesleri azalmış, yer yer
ronkus var.

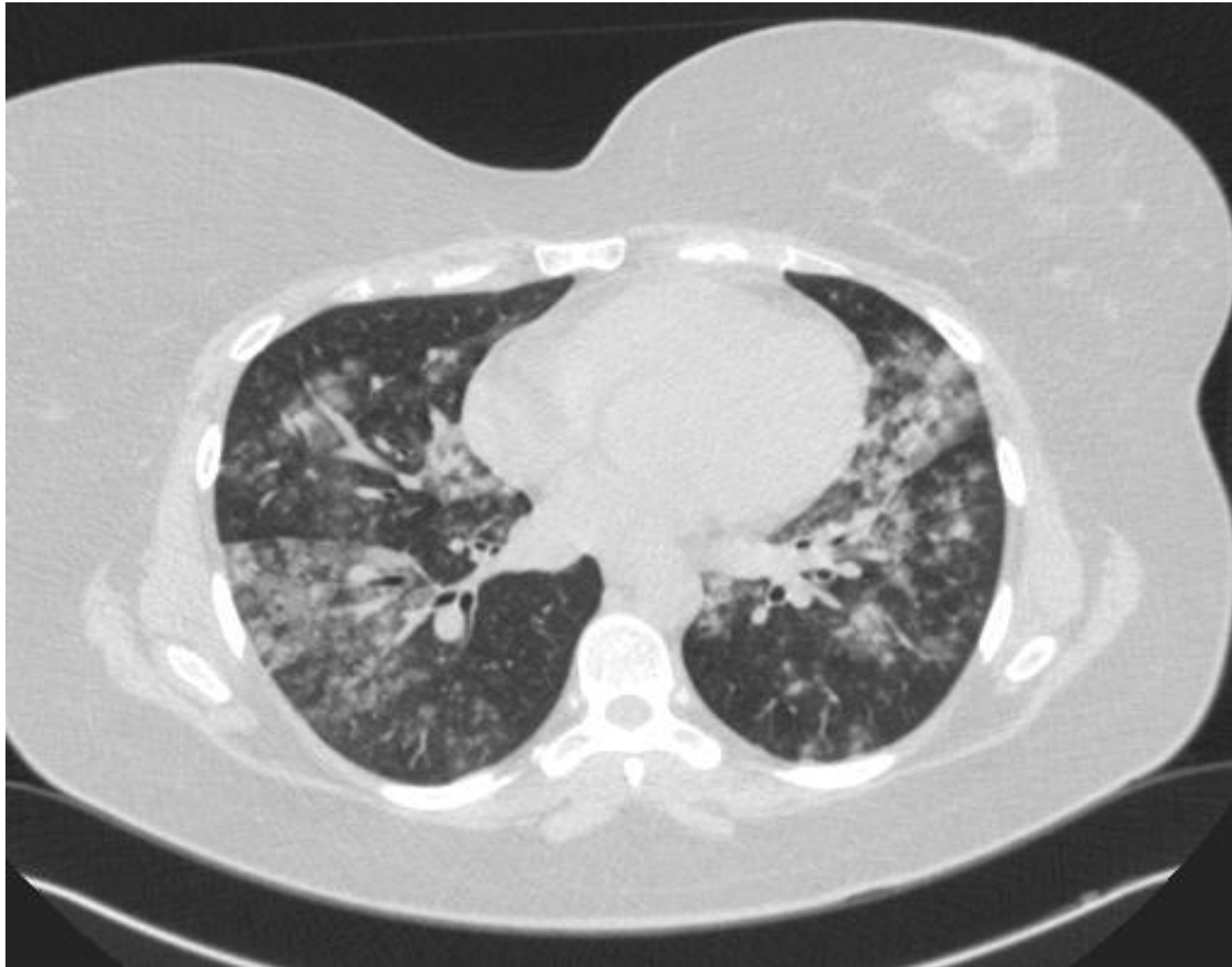
Obez (VKİ: 35.9 kg/m²)

O₂ sat: %86

Akciğer
grafisi

WBC: 4.83
Hb: 11.0
PLT: 116
CRP: 12.9
PCT: 0.07
Kre: 0.7
Na: 140
K: 4.6

21 yaş, Kadın

Ateş

Halsizlik

Nefes darlığı

Bilinç açık

Ateş: 38.2, SS: 25/dk, TA: Normal
Akciğerde bilateral bazallerde
solunum sesleri azalmış, yer yer
ronkus var.

Obez (VKİ: 35.9 kg/m²)

O₂ sat: %86

Toraks B

Akciğer
grafisi

WBC: 4.83
Hb: 11.0
PLT: 116
CRP: 12.9
PCT: 0.07
Kre: 0.7
Na: 140
K: 4.6

Oset
IV Hi

Cinsiyet / Yaş : K / 19.09.1990

Protokol No. : 697234

Örnek Tarihi/Saati : 05.01.2017 08:00

Doktor : ACİL SERVİS

Bölümü : KLİNİK LABORATUVAR

Rapor Tarihi : 05.01.2017 14:19

36180 Solunum Yolları Virüsleri (multiplex-PCR)

Adenovirus Negatif

Coronavirus 229E Negatif

Coronavirus HKU1 Negatif

Coronavirus NL63 Negatif

Coronavirus OC43 Negatif

Human Metapneumovirus **POZİTİF**

Human Rhinovirus/Enterovirus Negatif

Influenza A Negatif

Influenza B Negatif

Parainfluenza Virus 1 Negatif

Parainfluenza Virus 2 Negatif

Parainfluenza Virus 3 Negatif

Parainfluenza Virus 4 Negatif

Respiratory Syncytial Virus Negatif

Bordetella pertussis Negatif

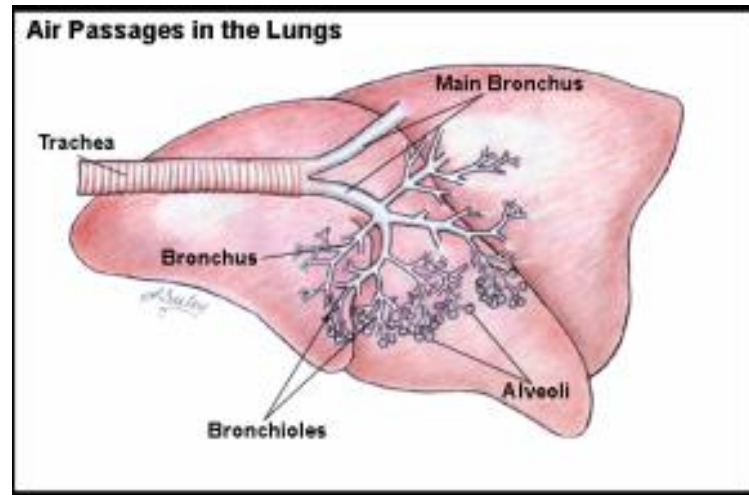
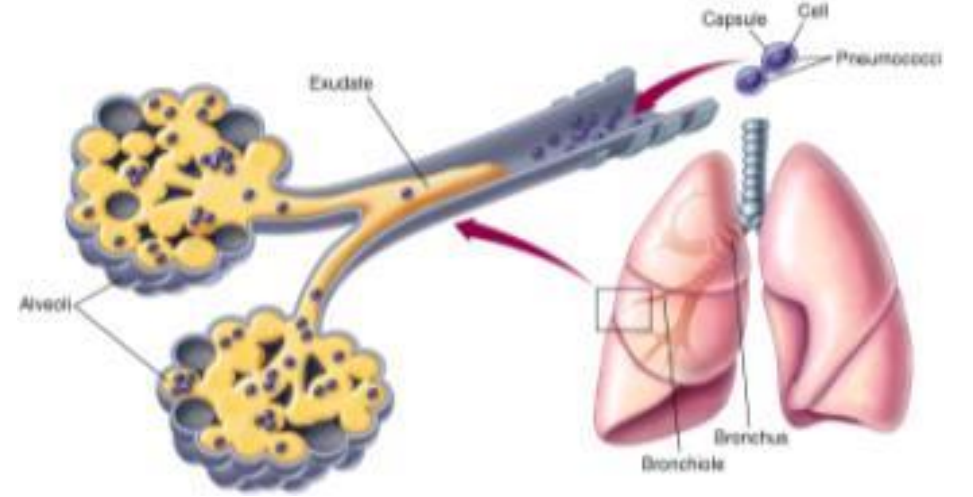
Chlamydomphila pneumoniae Negatif

Mycoplasma pneumoniae Negatif

Alt Solunum Yolu İnfeksiyonları

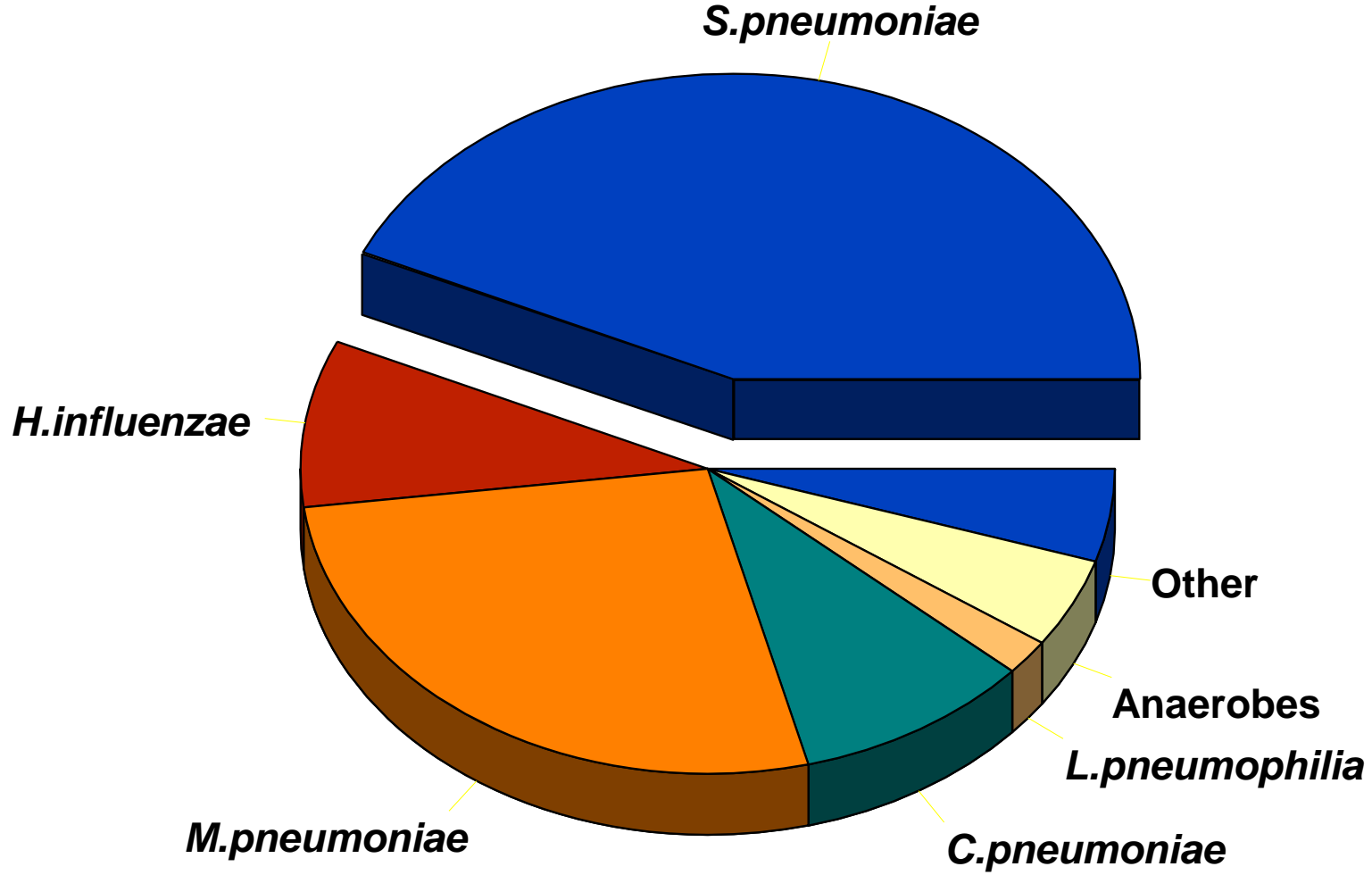
- Trakeit, trakeobronşit
- Bronşit
- Bronşiolit
- Bronkopnömoni
- Pnömoni

Pnömoni Etiyoloji

- Yüzden fazla patojen pnömoniye neden olabilir
- Tüm dünyada erişkinlerde en sık etken *Streptococcus pneumoniae*
- Diğer etkenler:
  - *Haemophilus influenzae*,
  - *Moraxella catarrhalis*,
  - *Mycoplasma pneumoniae*,
  - *Chlamydia pneumoniae*,
  - *Legionella* spp.
  - Viruslar

Toplum kökenli pnömoniler

■ Bağışıklık yetmezliği bulunmayan toplum bireylerinde günlük yaşamı sırasında ortaya çıkan pnömoni

Empiric antibiotic treatment of community-acquired pneumonia in Spanish Intensive Care Units: What has changed over the years?

Laura Claverias^{1,2}, Maria Bodí^{1,2}, Alejandro Rodríguez Oviedo^{1,2}

Community Acquired Infection. 2016; 3: 2. DOI: 10.4103/2225-6482.184915

TKP olguları YBÜ'de 2 farklı dönem;

1. dönem: 2000-2002

2. dönem: 2009-2011

Table 2: Most frequent microorganisms isolated in both periods

Microorganisms, n (%)	Overall (n=460)	First Period (n=248)	Second period (n=212)	P value
<i>Streptococcus pneumoniae</i>	223 (48.4)	126 (50.8)	97 (45.7)	0.2
<i>Legionella pneumophila</i>	25 (5.4)	20 (8.1)	5 (2.3)	0.01
<i>Haemophilus influenza</i>	32 (6.9)	19 (7.7)	13 (6.1)	0.5
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	35 (7.6)	16 (6.5)	19 (8.9)	0.3
MSSA	28 (6.0)	12 (4.8)	16 (7.5)	0.2
MRSA	6 (1.3)	3 (1.2)	3 (1.4)	0.8
Gram negative bacilli	24 (5.2)	13 (5.2)	11 (5.2)	0.9
<i>Streptococcus pyogenes</i>	13 (2.8)	3 (1.2)	10 (4.7)	0.02
<i>Aspergillus spp</i>	11 (2.4)	1 (0.4)	10 (4.7)	0.03
Others	64 (14.0)	36 (14.5)	28 (13.2)	0.6

Pnömoni Etiyoloji

Etkene ait risk faktörleri

- ❖ **Gram negatif enterik bakteri**
  - Huzurevinde kalanlar
  - Kardiyopulmoner hastalık varlığı
  - Eşlik eden hastalıklar
  - Öyküde antibiyotik kullanımı

- ❖ ***Haemophilus influenzae***
  - KOAH tanısı
  - Sigara kullanımı

Pnömoni Etiyoloji

❖ Anaerob bakteriler

- aspirasyon şüphesi
- periodontal hastalık
- i.v ilaç kullanımı,
- hava yolu obstrüksiyonu
- radyografik segmenter lokalizasyon, abse görünümü

❖ *Legionella pneumophila*

- ileri yaş, malignansi
- sigara kullanımı
- seyahat, otelde konaklama
- altta yatan hastalık

Pnömoni Etiyoloji

❖ *S.aureus* (MSSA, MRSA)

- Huzurevinde yaşama
- Diğer infeksiyon odağı varlığı
- Bir süre önce influenza geçirilmesi
- İV ilaç bağımlılığı
- Hızlı ilerleme, toksik tablo, bilateral infiltrasyon
- Radyografide plevral effüzyon, pnömosel, abse varlığı

Pnömoni Etiyoloji

❖ İlaça dirençli *Streptococcus pneumoniae* pnömonisi

- Son üç ay içerisinde beta laktam antibiyotik kullanmak
- 65 yaş ve üstü
- Bağışık yetmezlik
- Komorbid hastalıkların varlığı
- Alkolizm
- Kreşe giden çocukla temas öyküsü

Pnömoni Etiyoloji

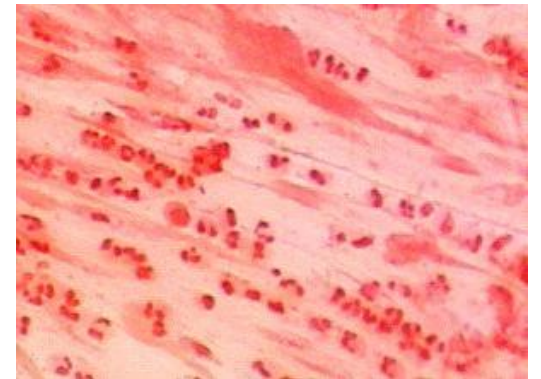
❖ *Pseudomonas aeruginosa* pnömonisi

- Bronşiektazi gibi yapısal akciğer hastalığının varlığı
- Son bir ay içinde en az 7 gün süreyle geniş spektrumlu antibiyotik kullanımı
- Günlük en az 10 mg dozunda kortikosteroid kullanımı
- Malnütrisyon

Alt Solunum Yolu İnfeksiyonlarında Tanı

- Akciğer grafisi
- Rutin kan tetkikleri
- Balgam boyama
- Balgam kültürü
- Kan kültürü
- Seroloji
- Antijen tespiti
- Nükleik asit amplifikasyon yöntemleri (PCR)

Balgam kültürü;
Değeri düşüktür.
Önceden antibiyotik
alınması
Balgam alma yöntemleri

Alt Solunum Yolu İnfeksiyonlarında Tanı

- Akciğer grafisi
- Rutin kan tetkikleri
- Balgam boyama
- Balgam kültürü
- **Kan kültürü**
- Seroloji
- Antijen tespiti
- Nükleik asit amplifikasyon yöntemleri (PCR)

Kan kültürü;

% 10-30 pozitifdir.

Hastalardan ateşli dönemde alınmalıdır.

Toplum Kökenli Pnömonide Antimikrobiyal Tedavi

- Pnömoni tedavisinin evde ya da hastaneye yatırılarak yapılmasına karar vermede en çok kullanılan yöntem

- CURB-65 veya CRB 65 kriterleri

- **CURB65**

- C: Konfüzyon

- U: Üre > 7 mmol/L ya da > 20 mg/dL

- R: Solunum sayısı ≥ 30 /dk

- B: Kan basıncı

- Yaş > 65

Ayaktan Ampirik Antibiyotik Tedavisi

- Altta yatan kronik bir hastalığı yok
- İlaça dirençli *Streptococcus pneumoniae* için risk faktörü yoksa;
  - Amoksisilin 1 g PO, 8 saatte bir
  - Amoksisilin klavulonat 625 mg PO, 8 saatte bir / 1 g PO, 12 saatte bir
  - Sefuroksim 500 mg PO, 12 saatte bir
- Tipik atipik ayırımı yapılamadığında bu tedaviye aşağıdakilerden birisi eklenmeli
  - Klaritromisin; 500 mg PO, 12 saatte bir
  - Doksisisiklin; 100 mg PO, 12 saatte bir

Ayaktan Ampirik Antibiyotik Tedavisi

- Penisilin allerjisi varsa;
- Tedavide kullanılacak antimikrobiyal ilaçlar, uygulama şekli ve kullanım dozu;
  - Levofloksasin; 500 mg PO, 12-24 saatte bir
  - Moksifloksasin; 400 mg PO 24 saatte bir
  - Gemifloksasin; 320 mg PO 24 saatte bir

Ayaktan Ampirik Antibiyotik Tedavisi

- Altta yatan kronik hastalığı,
- Son 3 aydır antibiyotik kullanım öyküsü
- Yüksek düzey penisilin dirençli *S.pneumoniae* ile infeksiyon
- Tedavide kullanılacak antimikrobiyal ilaçlar;
  - Levofloksasin; 500 mg PO, 12-24 saatte bir
  - Moksifloksasin; 400 mg PO 24 saatte bir
  - Gemifloksasin; 320 mg PO 24 saatte bir
  - Amoksisilin 1 g PO, 8 saatte bir 1 g + klaritromisin 500 mg PO, 12 saatte bir
  - Amoksisilin klavülonat 1 g PO 12 saatte bir
  - Sefuroksim 500 mg PO, 12 saatte bir

Antibiotic Treatment Strategies for Community-Acquired Pneumonia in Adults

Douwe F. Postma, M.D., Cornelis H. van Werkhoven, M.D., *et al.* *Medical Journal of Australia* 2015;372:1312-23.

TKP=> Antibiyotik yönetimi

- ✓ Beta-laktam rejimi: Amoksisilin veya 3.sef
- ✓ Beta-laktam-makrolid: Amoksisilin+klav veya 3.sef ile azitromisin veya klaritromisin
- ✓ Kinolon: Moksifloksasin veya levofloksasin

YBÜ endikasyonu olmayan TKP tanılı hastalarda 90 günlük mortalitede arada fark yok.

Antibiotic Treatment Strategy

Beta-Lactam
(N= 656)

Beta-Lactam–Macrolide
(N= 739)

Fluoroquinolone
(N= 888)

Duration of Antibiotic Treatment in Community-Acquired Pneumonia A Multicenter Randomized Clinical Trial

Ane Uranga, MD; Pedro P. España,
Ignacio Arriaga, MD; Maider Intxausti,
Juan Nuñez, MD; Alberto Capelas

IMPORTANCE The optimal duration of antibiotic treatment for community-acquired pneumonia (CAP) has not been established.

OBJECTIVE To validate Infectious Diseases Society of America (IDSA) guidelines for duration of antibiotic treatment for CAP.

DESIGN, SETTING, AND PARTICIPANTS A multicenter, randomized clinical trial performed at 4 teaching hospitals in Spain from January 1, 2012, through August 31, 2013. A total of 312 hospitalized patients diagnosed as having CAP were studied. Data analysis was performed from January 1, 2014, through February 28, 2015.

INTERVENTIONS Patients were randomized at day 5 to an intervention or control group. Those in the intervention group were treated with antibiotics for a minimum of 5 days, and the antibiotic treatment was stopped at this point if their body temperature was 37.8°C or less for 48 hours and they had no more than 1 CAP-associated sign of clinical instability. Duration of antibiotic treatment in the control group was determined by physicians.

Tedavinin üçüncü günü hastanın yakınmaları gerilediyse, ateş yüksekliği kontrol altına alındıysa, akut faz reaktan değerleri gerilemeye başladıysa toplam 7 gün tedavi süresi yeterli

Hastaneye Yatırılarak Tedavi

- Ampisilin + sülbaktam 1.5-3 g IV, 6 saatte bir $\pm$ Klaritromisin 500 mg IV, 12 saatte bir
- Sefuroksim 1.5 g IV, 8 saatte /seftriakson 2gr IV 24 saatte/
sefotaksim 3x 2gr $\pm$ Klaritromisin 2x1
- Levofloksasin toplam süre 5-21 gün
- Moksifloksasin toplam süre 5-21 gün

P. aeruginosa Pnömonisi Tedavisi

- Anti-psödomonal beta laktam + Siprofloksasin 400 mg IV, 12 saatte bir
- Anti-psödomonal beta laktam + Aminoglikozid + Azitromisin
- Anti-psödomonal beta laktam + Aminoglikozid + Siprofloksasin 400 mg IV, 2-3x1

Management of Adults With Hospital-acquired and Ventilator-associated Pneumonia: 2016 Clinical Practice Guidelines by the Infectious Diseases Society of America and the American Thoracic Society

Table 3. Suggested Empiric Treatment Options for Clinically Suspected Ventilator-Associated Pneumonia in Units Where Empiric Methicillin-Resistant *Staphylococcus aureus* Coverage and Double Antipseudomonal/Gram-Negative Coverage Are Appropriate

A. Gram-Positive Antibiotics With MRSA Activity	B. Gram-Negative Antibiotics With Antipseudomonal Activity: β -Lactam-Based Agents	C. Gram-Negative Antibiotics With Antipseudomonal Activity: Non- β -Lactam-Based Agents
Glycopeptides ^a Vancomycin 15 mg/kg IV q8–12h (consider a loading dose of 25–30 mg/kg $\times$ 1 for severe illness)	Antipseudomonal penicillins ^b Piperacillin-tazobactam 4.5 g IV q6h ^b	Fluoroquinolones Ciprofloxacin 400 mg IV q8h Levofloxacin 750 mg IV q24h
OR	OR	OR
Oxazolidinones Linezolid 600 mg IV q12h	Cephalosporins ^b Cefepime 2 g IV q8h Ceftazidime 2 g IV q8h	Aminoglycosides ^{a,c} Amikacin 15–20 mg/kg IV q24h Gentamicin 5–7 mg/kg IV q24h Tobramycin 5–7 mg/kg IV q24h
	OR	OR
	Carbapenems ^b Imipenem 500 mg IV q6h ^d Meropenem 1 g IV q8h	Polymyxins ^{a,e} Colistin 5 mg/kg IV $\times$ 1 (loading dose) followed by 2.5 mg $\times$ (1.5 $\times$ CrCl + 30) IV q12h (maintenance dose) [135] Polymyxin B 2.5–3.0 mg/kg/d divided in 2 daily IV doses
	OR	
	Monobactams ^f Aztreonam 2 g IV q8h	

Antimikrobiyal Kullanım İlkeleri

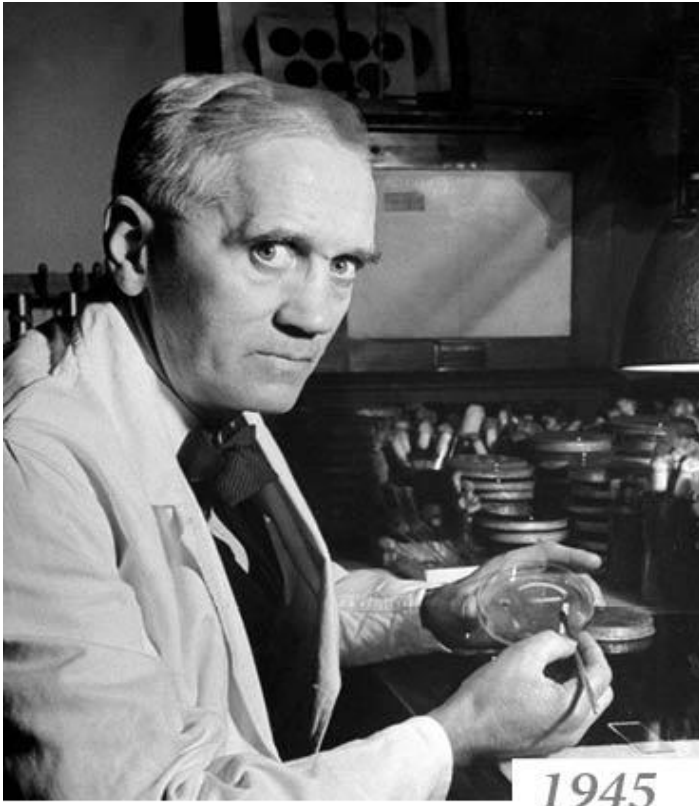

"Frapper fort et frapper vite"
"Güçlü vur - Hızlı vur"

Paul Ehrlich

Sir Alexander FLEMING

Ödül nedeni: "Penisilinin ve çeşitli enfeksiyon hastalıkları üzerindeki tedavi edici etkisinin keşfi"

*Doğum: 6 Ağustos 1881, Lochfield, İskoçya
Ölüm: 11 Mart 1955, Londra, Birleşik Krallık (İngiltere)
Ödülü aldığı kurum: Londra Üniversitesi, Londra,
Birleşik Krallık (İngiltere)*

Ünlü gözlemci

Ernst Boris CHAIN

Ödül nedeni: "Penisilinin ve çeşitli enfeksiyon hastalıkları üzerindeki tedavi edici etkisinin keşfi"

*Doğum: 19 Haziran 1906, Berlin, Almanya
Ölüm: 12 Ağustos 1979, Muirany, İrlanda
Ödülü aldığı kurum: Oxford Üniversitesi, Oxford,
Birleşik Krallık (İngiltere)*

Molekülün stabilizasyonu

Sir Howard Walter FLOREY

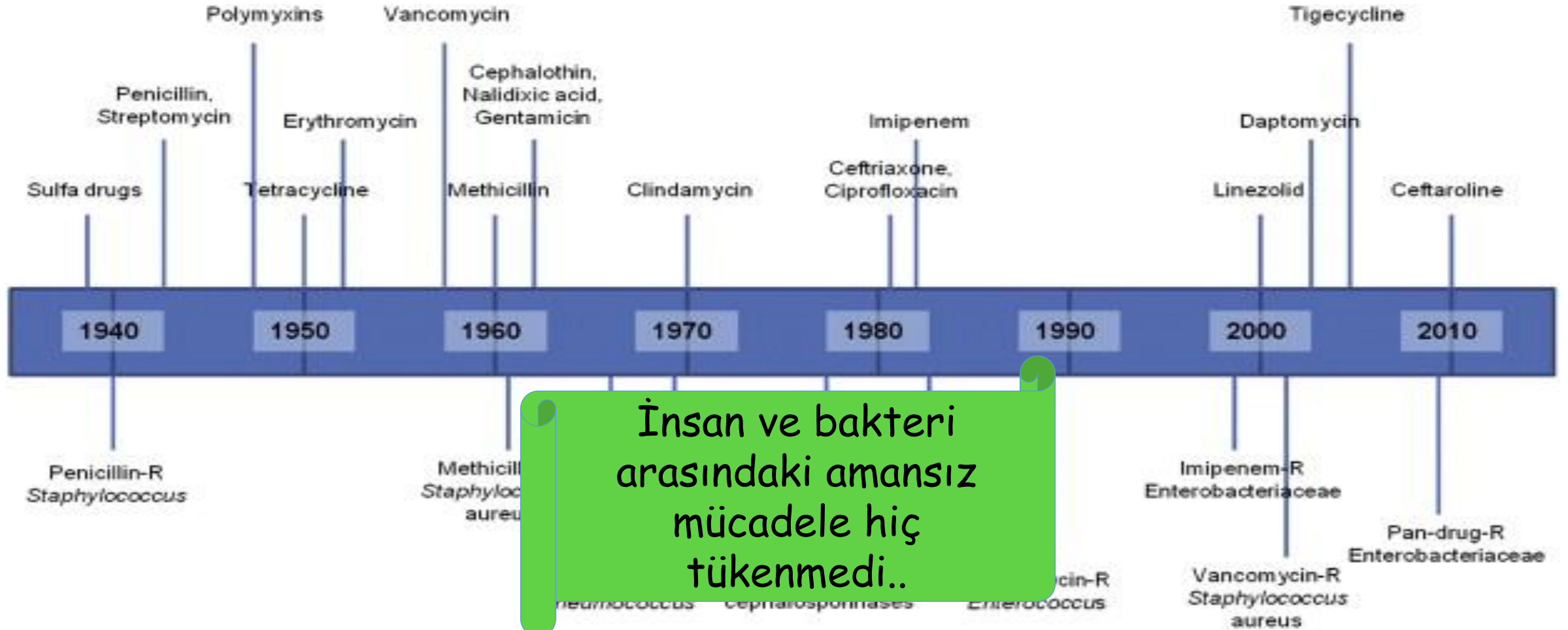
Ödül nedeni: "Penisilinin ve çeşitli enfeksiyon hastalıkları üzerindeki tedavi edici etkisinin keşfi"

*Doğum: 24 Eylül 1898, Adelaide, Avustralya
Ölüm: 21 Şubat 1968, Oxford, Birleşik Krallık (İngiltere)
Ödülü aldığı kurum: Oxford Üniversitesi, Oxford,
Birleşik Krallık (İngiltere)*

ABD'de üretim

Antiyotik ve Direnç Gelişimi Arasındaki Amansız Takip..

İnsan ve bakteri arasındaki amansız mücadele hiç tükenmedi..

Antibiyotiklerin akılcı kullanılabilmesi için öncelikle aşağıdaki 10 soruya yanıt aranmalıdır

1. Klinik bulguların temelinde antibiyotik **endikasyonu** var mı?
2. Tedavi öncesi **uygun klinik örneklerin** incelemeleri ve kültürleri yapıldı mı?
3. İnfeksiyona yol açması **olası mikroorganizmalar** nelerdir?
4. Olası veya bilinen bir etkene yönelik **hangi ajanı** seçmeliyiz?
5. **Kombine antibiyotik** tedavisine gereksinim var mı?
6. Hangi **konak faktörlere** dikkat edilmeli?
7. En iyi **verilme yolu** hangisidir?
8. **Uygun doz** nedir?
9. Kültür sonuçları alındıktan sonra başlangıç tedavisinde **değişiklik** gerekli mi?
10. Uygun tedavi **süresi**?

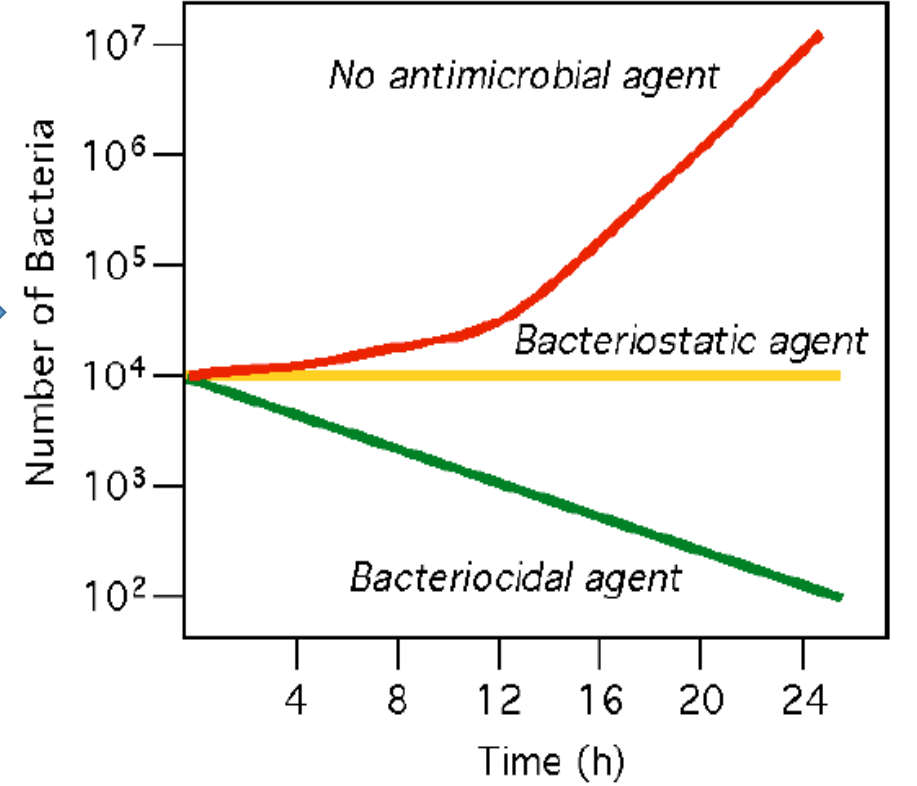
Antibakteriyeller Sınıflandırma

- Etki güçlerine göre sınıflandırma
- Etki mekanizmalarına göre

Antibakteriyeller Sınıflandırma

- Etki güçlerine göre sınıflandırma →

- Etki mekanizmalarına göre

Antibakteriyeller Sınıflandırma

■ Etki güçlerine göre sınıflandırma

■ Etki mekanizmalarına göre →

- ✓ Bakteri hücre duvar sentezini engelleyenler
- ✓ Protein sentezini engelleyenler
- ✓ Nükleik asit sentezini engelleyenler
- ✓ Antimetabolik etki gösterenler
- ✓ Membran geçirgenliğini engelleyenler

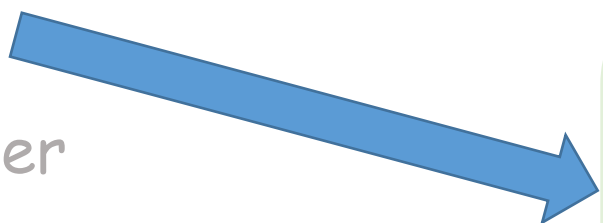
Beta Laktamlar;

Bakteri hücre duvar sentezini engelleyenler

- Penisilinler
- Sefalosporinler
- Monobaktamlar
  - Aztreonam - tek üye
- Karbapenemler
  - İmipenem
  - Meropenem
  - Ertapenem
  - Doripenem

Beta Laktamlar

- **Penisilinler**
- Sefalosporinler
- Monobaktamlar
  - Aztreonam - tek üye
- Karbapenemler
  - İmipenem
  - Meropenem
  - Ertapenem
  - Doripenem

Penisilin G
Ampisilin
Amoksisilin
Ampisilin-sulbaktam
Amoksisilin-klavulanik asit
Piperasilin-tazobaktam

Beta Laktamlar

■ Penisilinler

■ Sefalosporinler

■ Monobaktamlar

- Aztreonam - tek üye

■ Karbapenemler

- İmipenem
- Meropenem
- Ertapenem
- Doripenem

Ampisilin-sulbaktam
Amoksisilin-klavulanik asit
Piperasilin-tazobaktam

- ✓ Metisiline duyarlı stafilokoklar
- ✓ *H.influenzae*
- ✓ *M.catarrhalis*
- ✓ Streptokok ve enterokok türleri

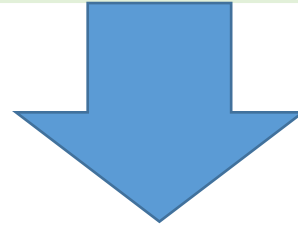

Beta Laktamlar

■ Penisilinler

Piperasilin-tazobaktam

■ Sefalosporinler

■ Monobaktamlar

- Aztreonam - tek üye

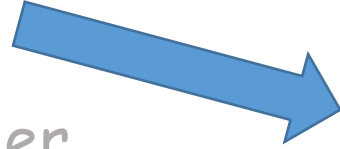
■ Karbapenemler

- İmipenem
- Meropenem
- Ertapenem
- Doripenem

- ✓ Metisiline duyarlı stafilokoklar
- ✓ *H.influenzae*
- ✓ *M.catarrhalis*
- ✓ Streptokok ve enterokok türleri
- **Gram negatif çomaklar**
- *Pseudomonas aeruginosa* türleri
- **Anaeroblar (*Bacteroides* türleri dahil)**

Beta Laktamlar

- **Penisilinler**
- Sefalosporinler
- Monobaktamlar
  - Aztreonam - tek üye
- Karbapenemler
  - İmipenem
  - Meropenem
  - Ertapenem
  - Doripenem

➤ Kollateral hasar;

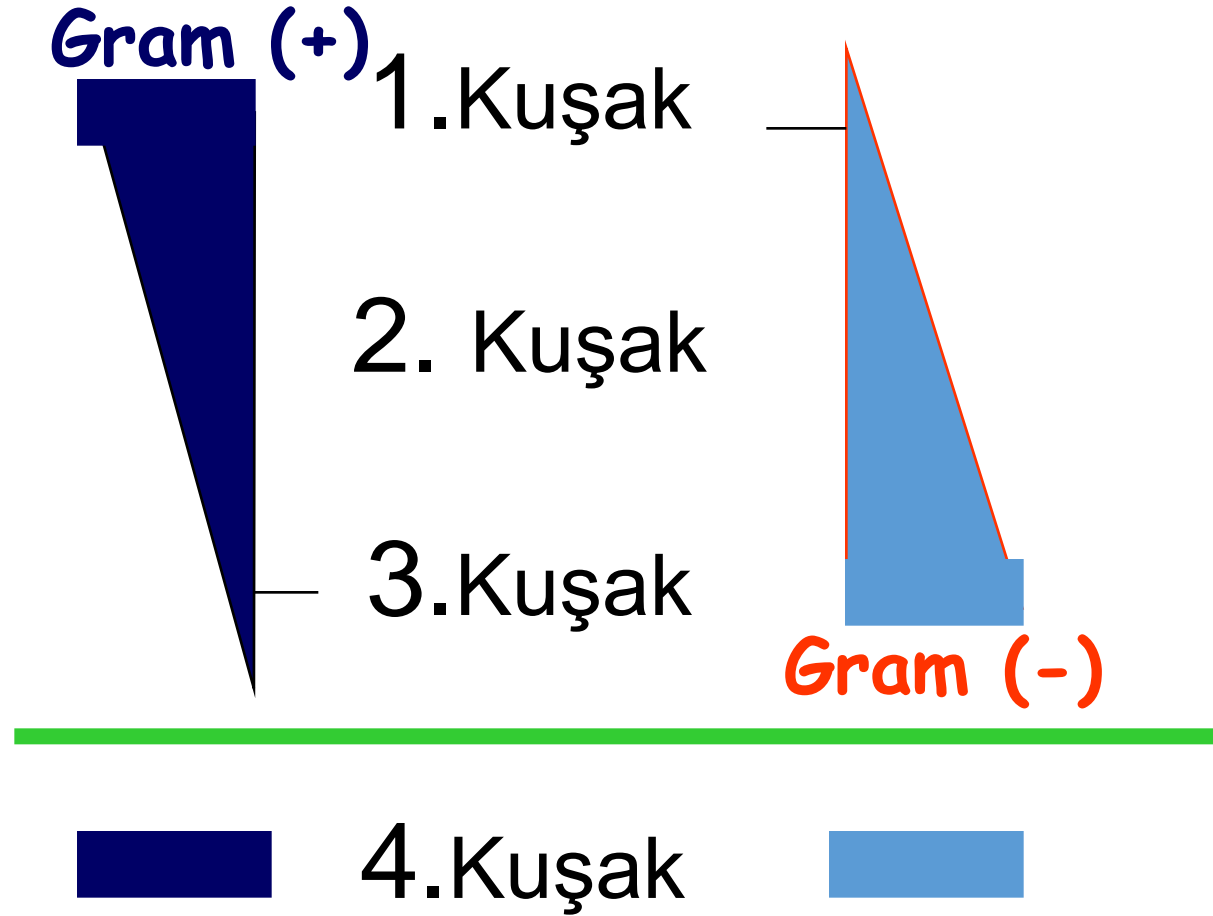
- ✓ En sık yan etki → döküntü
- ✓ En kötü yan etki → anafilaksi
- ✓ Nötropeni, trombositopeni
- ✓ Renal toksisite
- ✓ Transaminaz yüksekliği
- ✓ **Gastrointestinal yan etkiler** (bulantı, kusma, pseudomembranöz enterokolit)
- ✓ Ampisilin → EBV'de döküntü

Beta Laktamlar

- Penisilinler
- **Sefalosporinler**
- Monobaktamlar
  - Aztreonam - tek üye
- Karbapenemler
  - İmipenem
  - Meropenem
  - Ertapenem
  - Doripenem

- ❖ İkinci kuşak sefalosporinler
Sefuroksim (sefuroksim aksetil, oral)
- ❖ Üçüncü kuşak sefalosporinler
Seftriakson
Sefotaksim
- ✓ **Anti psödomonal etkili**
  - Sefoperazon sulbaktam
  - Seftazidim
- ❖ Dördüncü kuşak sefalosporinler
  - Sefepim
- ❖ **Beşinci kuşak sefalosporin:**
Seftarolin, Seftabiprolin

Sefalosporinler

Beta Laktamlar

■ Penisilinler

■ Sefalosporinler

■ Monobaktamlar

- Aztreonam - tek üye

■ Karbapenemler

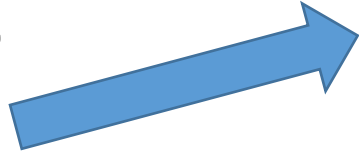
- İmipenem
- Meropenem
- Ertapenem
- Doripenem

❖ Kollateral hasar;

- Aşırı duyarlık reaksiyonları
- Kanama **Sefoperazon**
- Nötropeni, trombositopeni
- Renal toksisite
- Transaminaz yüksekliği **Sefoperazon, seftriakson**
- Kolesistit benzeri tablo **Seftriaksona** bağlı safra çamuru

Beta Laktamlar

- Penisilinler
- Sefalosporinler
- Monobaktamlar
  - Aztreonam - tek üye
- **Karbapenemler**
  - İmipenem
  - Meropenem
  - Ertapenem
  - Doripenem

- Gram negatif enterik bakteriler (*Pseudomonas* ve *Acinetobacter* türleri dahil)
- Metisiline duyarlı stafilokoklar
- Streptokoklara
- Anaeroblar

*Ertapenem Psödomonasa etkili değil

Protein sentezini bozanlar

- İnsan (60S+40S) ve bakteri ribozomları (50S+30S) farklılık gösterdiği için insan protein sentezine zarar veremezler.

- Ribozomların **30S** subünitine

- Aminoglikozidler
- Tetrasiklinler

- Ribozomların **50S** subünitine

- Kloramfenikol
- **Makrolidler**
- Linkozamidler

Akciğer parankimine geçişi yeterli değildir
Tedavilerde monoterapi tercih edilmez

Makrolidler

- Eritromisin
- Roksitromisin
- Klaritromisin
- Azitromisin
- Spiramisin

- G(+)ler
- Staf-strep
- Corynebakter
- G(-)ler - atipikler
- Bartonella
- Riketsia
- Legionella, Chlamidya
- *H.influenza, Neisseria, Moraxella*
- Mikoplazma

Makrolidler

- Eritromisin
- Roksitromisin
- Klaritromisin
- Azitromisin
- Spiramisin

❖ Kollateral hasar;

- ✓ Proteinlere yüksek oranda bağlanır
- ✓ Safraya salınır, dışkıyla atılır
- ✓ İleri KC yetmezliğinde doz ayarlanır
- ✓ Bulantı, kusma, ishal, karın ağrısı
- ✓ Kolestatik hepatit
- ✓ **İV** uygulamada **flebit**

KİNOLONLAR

Tüberküloz tanısı
Veya şüphesinde başlama!!!

- Birinci kuşak
  - Nalidiksik asit
- İkinci kuşak
  - **Siprofloksasin**
  - Ofloksasin
  - Pefloksasin
  - Norfloksasin
  - Enoksasin
- Üçüncü kuşak
  - Grepafloksasin
  - Sparfloksasin
  - **Levofloksasin**
- Dördüncü kuşak
  - **Moksifloksasin**
  - **Gemifloksasin**

KİNOLONLAR

❖ Kollateral hasar;

- Çocuk, gebe, süt verende kontrendike
- Bulantı, ishal
- Transaminaz artışı
- Fotosensitivite, deri döküntüleri
- Baş ağrısı, tendinit
- Yaşlıda QT uzaması

GLİKOPEPTİDLER

➤ Vankomisin

- MRSA, MRSE

Yan etki:

- Filebit,
- Ototoksik,
- Nefrotoksik,
- Kırmızı adam sendromu

➤ Teikoplanin

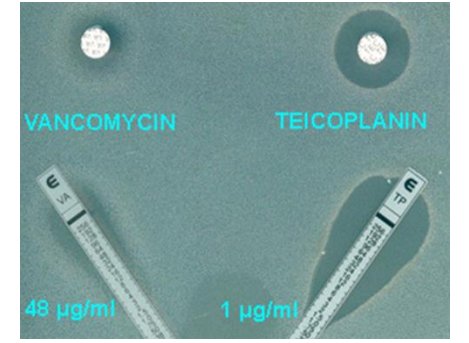
- Bakteriostatik
- Etki gücü daha fazla

➤ Daptomisin

- Siklik lipopeptid, 1x1 /g
- Gram(+) patojenlere invitro hızlı bakterisid etkinlik
- **AC'de sürfaktan inhibe eder**

➤ Linezolid

AC dokusunda konsantrasyonu kandakinden 500 kat fazla

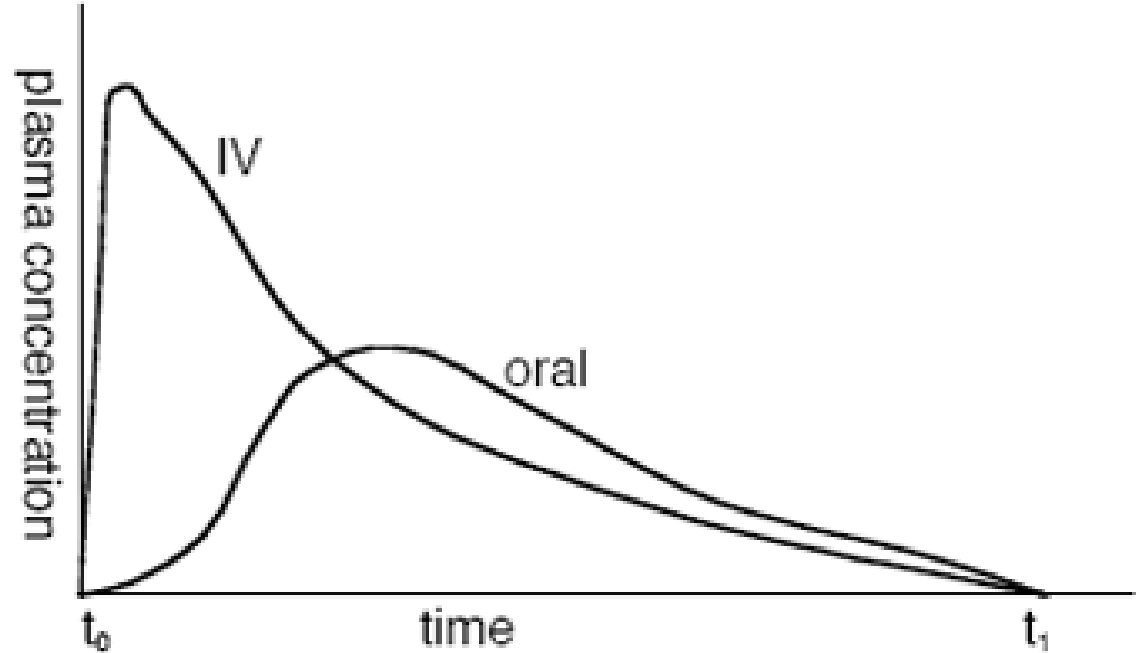
Farmakokinetik

Farmakodinamik

- ❖ Emilim
- ❖ Dağılım
- ❖ Metabolizma
- ❖ Atılım

Uygulanan ilaca vücudun etkisi

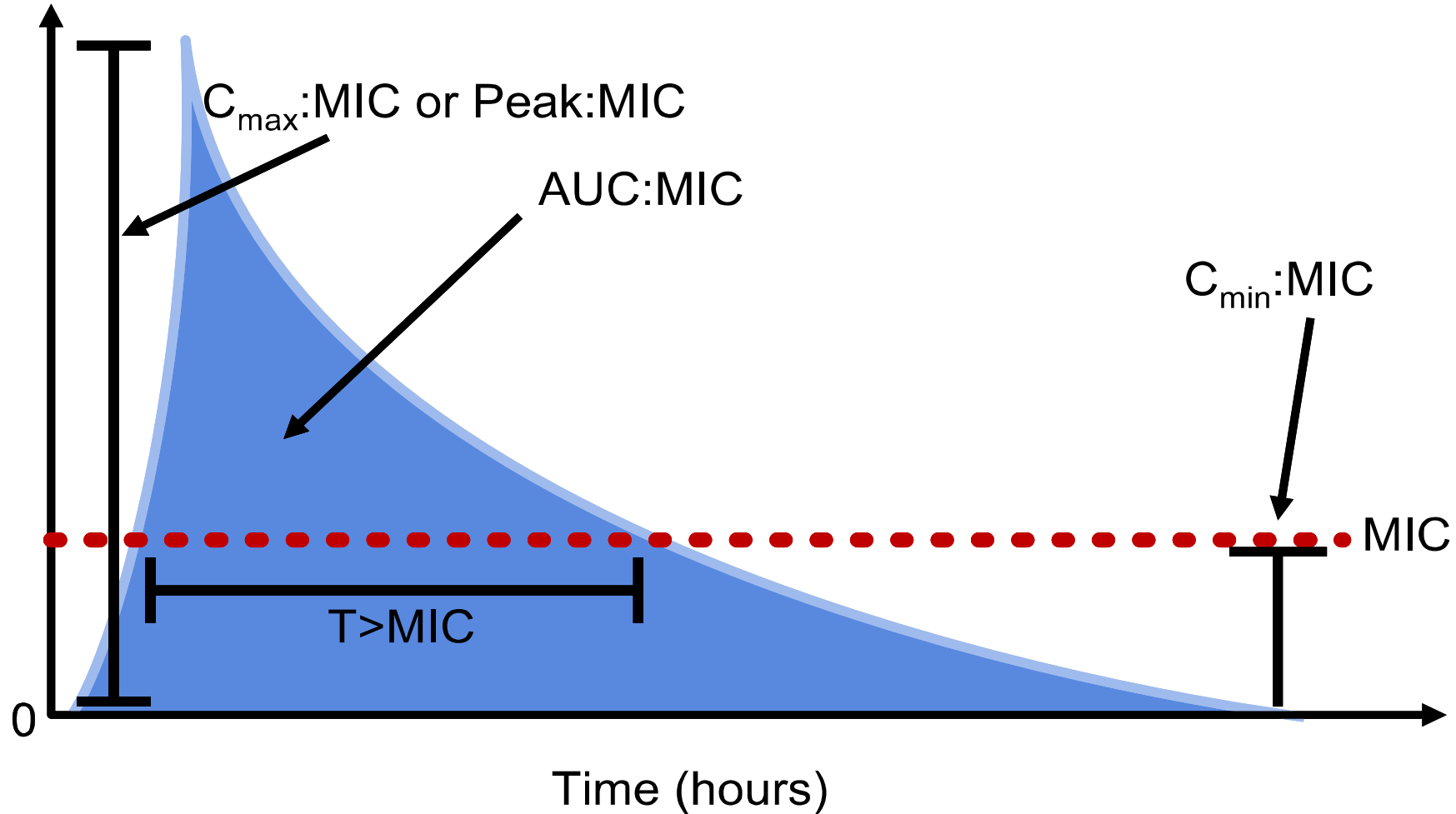
Uygulanan ilacın vücuda etkisi

Farmakodinamik

Uygulanan ilacın vücuda etkisi

Concentration

Hangi konak faktörlere dikkat edilmeli?

Böbrek yoluyla atılan antibiyotikler

- Aminoglikozidler
- Sefaloporinler (Sefaperazon hariç)
- Penisilin ve türevleri
- Kinolonlar
- Aztreonam
- İmipenem
- Vankomisin
- Tetrasiklin (Doksisiklin hariç)
- Trimetoprim'dir.

GFR: $\text{Ağırlık (kg)} \times (140 - \text{yaş}) / 72 \times \text{serum kreatinin (mg/dl)}$
(kadın için sonuç 0.85 ile çarpılır)

Hangi konak faktörlere dikkat edilmeli?

Karaciğer yetmezliğinde;

- Sefoperazon
- Kloramfenikol
- Klindamisin
- Doksisisiklin
- Eritromisin
- Metronidazol
- Rifampisin
- Sülfameteksazol'ün vücuttan uzaklaştırılması gecikir.

-Genetik özellikler de antibiyotik seçimini etkiler.

Örneğin **G6PD enzim eksikliği** olanlarda

sülfonamid ve nitrofurantoin kullanımı sonrasında hemoliz olabilir.

Antimikrobiyal "Stewardship"

Gelişmekte olan
ülkelerde
enfeksiyon kontrolü

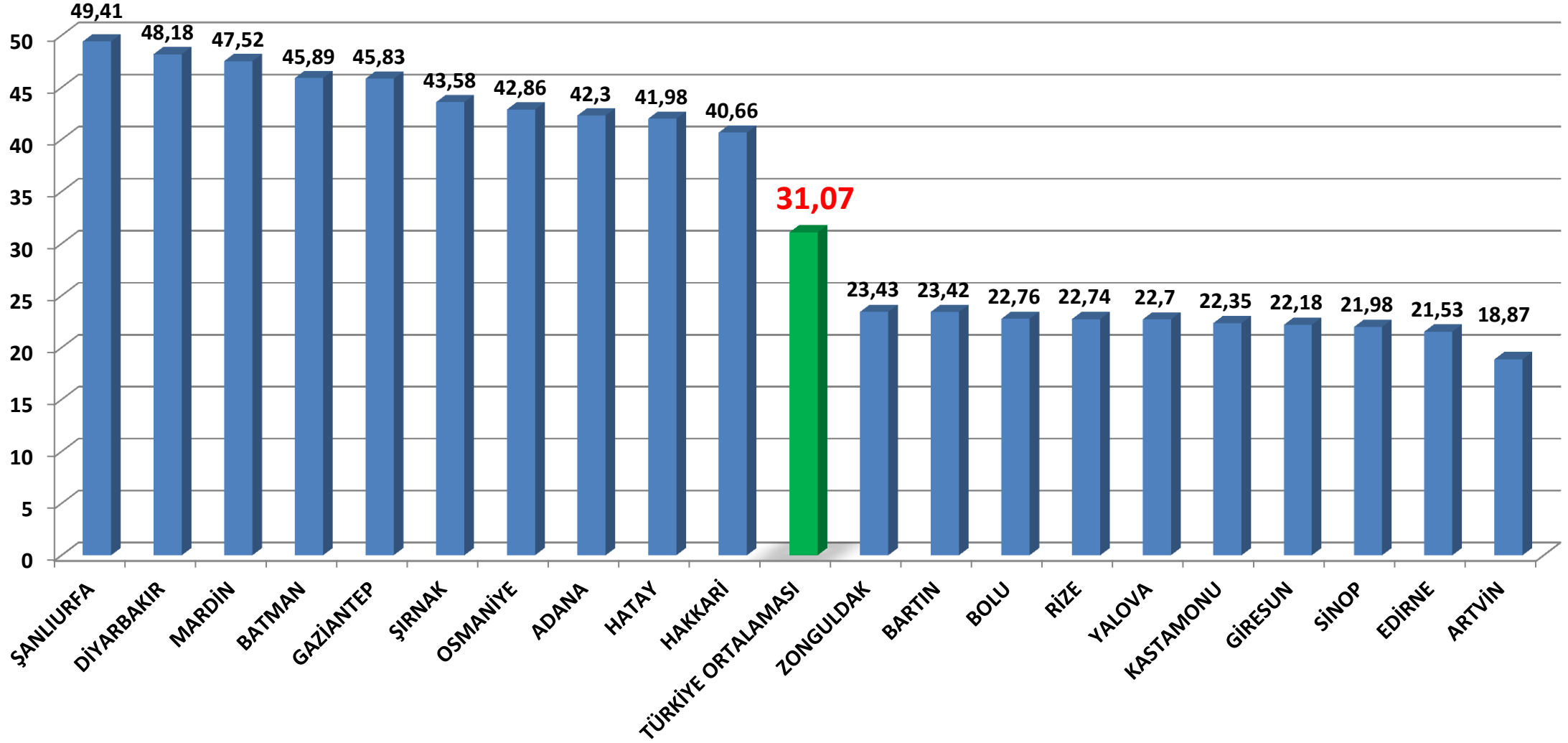
NATIONAL ACTION
PLAN FOR COMBATING
ANTIBIOTIC-RESISTANT
BACTERIA

MARCH 2015

2015 Yılı

Aile Hekimleri Antibiyotik Bulunan Reçete Yüzdesi

Dođu Avrupa Ülkelerinde Antibiyotik Kullanımı: DSÖ Avrupa Bölge Ofisi -Ulusal Veri

- Penisilin kombinasyon → En yüksek, **Türkiye** ve **Gürcistan**
(**Co-Amoksilav**)
- Total Sefalosporinlerde → En yüksek, **Türkiye'de** (**Sefuroksim**)
- Makrolidler → En yüksek, **Türkiye'de** (**Klaritromisin**)
- 3. Kuşak Kinolonlardan **levofloksasin** ve **moksifloksasinin** kış aylarında diğer kinolonlara göre daha yüksek oranda tüketimi

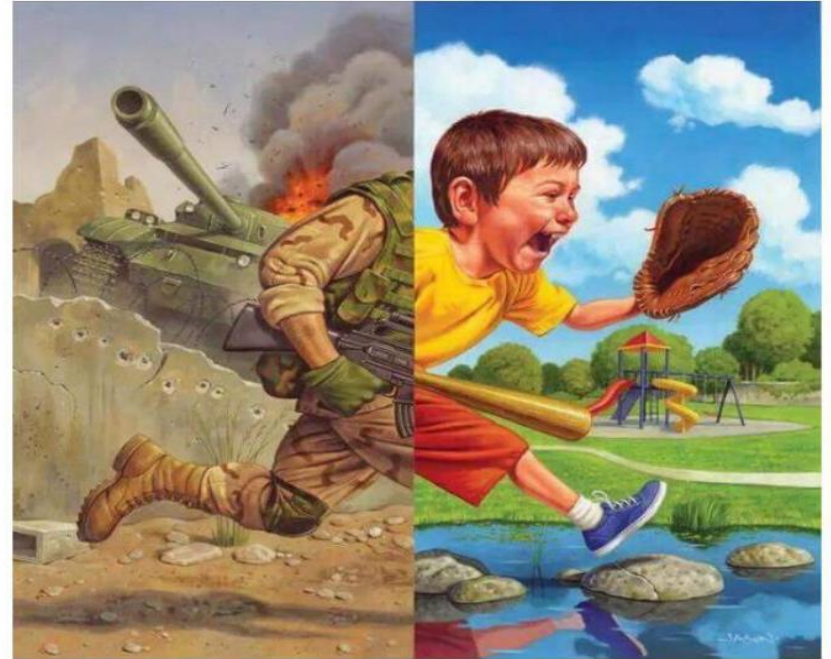
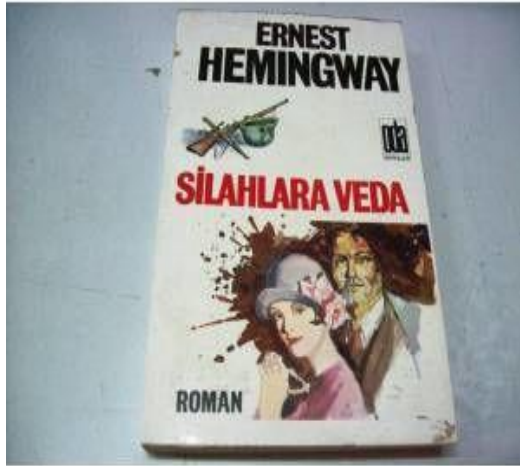

Guns Save Lives

#1 Eylül Dünya Barış Günü kutlu olsun!

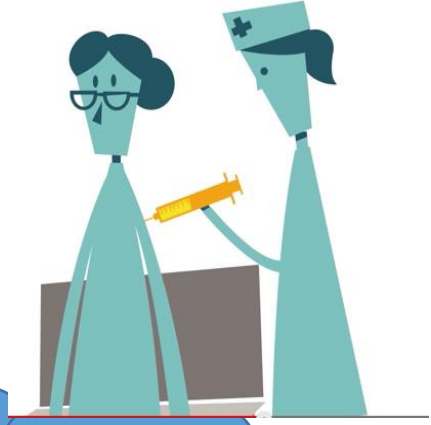

Korunma

İnfeksiyon hastalıklarından korunmada iki yöntem;
sanitasyon ve immünizasyondur

Risk grubu aşılama ları

- Pnö mokok aşısı
- İ nflu enza aşısı

When meditating over a disease,
I never think of finding a
remedy for it, but, instead, a
means of preventing it.

Louis Pasteur
(1822-1895)

